

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep
0030 Oslo

Elektronisk forsendelse: postmottak@hod.dep.no

Oslo, 3. januar 2013

Deres ref:2012003909-/LIT

Høring: Endringer i psykisk helsevernloven – varsling av fornærmede og etterlatte ved endringer i gjennomføring og opphør av dom på overføring til tvungent psykisk helsevern, adgang til nattelåsning av pasientrom mv.

Rådet for psykisk helse viser til høringsbrev av 11. oktober 2012 der det fremmes forslag om endringer i lov av 2. juli 1999 nr. 62 om etablering og gjennomføring av psykisk helsevern. Departementet presenterer endringsforslag knyttet til varsling av fornærmede eller etterlatte ved endringer i gjennomføring og opphør av dom på tvungent psykisk helsevern. Det foreslås også nye regler om opplysningsplikt for faglig ansvarlig og unntak fra lovbestemt taushetsplikt knyttet til reglene om besøksforbud i straffeprosessloven. I tillegg foreslås regler om nattelåsning av pasientrom i regionale sikkerhetsavdelinger og enhet med særlig høyt sikkerhetsnivå.

Varsling av offer og etterlatte

Rådet for psykisk helse er opptatt av at det i Norge skal være et psykisk helsevern som ivaretar pasienters menneskerettigheter. Ansvar for slik ivaretagelse blir særlig stort når mennesker er underlagt behandling og ivaretagelse mot sin vilje. Samtidig kan det ikke sees bort ifra at dilemmaer vil oppstå i krysningen mellom hensynet og rettighetene til den psykisk syke og til de pårørende/etterlatte når det dreier seg om mennesker som er idømt tvunget psykisk helsevern. Rådet for psykisk helse stiller seg bak forslaget om lovhjemlet varslingsplikt slik at de samme bestemmelser blir gjeldende for denne gruppen dømte som for dem som er underlagt bestemmelsene i straffegjennomføringsloven og straffeloven. Det foreliggende forslag til endringer i lovverket er etter Rådets vurdering basert på gode avveininger av alle relevante forhold. Rådet finner også å kunne støtte forslaget om begrenset opphevelse av faglig ansvarligs taushetsplikt i de beskrevne situasjoner.

Anledning til å låse pasientrom fra kl. 23.00 til 06.00

Rådet for psykisk helse arbeider for ivaretagelse av menneskerettigheter samt hensiktsmessig og riktig behandling av psykiske lidelser hos mennesker som er rammet av slik sykdom. I enkelte situasjoner vil psykisk syke mennesker ha tilleggsproblematikk i form av alvorlig vold og utagering. Beskyttelse av andre mennesker i omgivelsene vil da være en tilleggsoppgave for helsevesenet, det være seg medpasienter eller ansatte i sykehus. På bakgrunn av dette er det fremmet forslag om å unntaksvis kunne fatte vedtak om låsing av dør til pasientrom om natten i regionale sikkerhetsavdelinger.

Rådet for psykisk helse nærer bekymring for at vedtak om innelåsning hjemlet i en eventuell ny lov vil kunne fattes på bakgrunn av ressursknapphet, det være seg økonomisk ellers personellmessig.

Rådet er også bekymret for at det ikke foreligger tilstrekkelig dokumentasjon på hvordan innelåsning vil kunne være en belastning for en gruppe pasienter som allerede i stor grad er

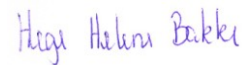
avsondret fra kontakt med andre mennesker. I verste fall vil ytterligere reduksjon i kontakt med andre mennesker kunne medføre økt utrygghet, angst og medfølgende uro hos denne pasientgruppen, noe som igjen vil kunne øke risiko for vold og utagering. Rådet kan likevel stille seg bak denne delen av lovforslaget under forutsetning av at det utarbeides gode rutiner for gjennomføring, dokumentasjon og kvalitetssikring slik at det ikke skal kunne være tvil om hva som er årsaken når vedtak etter en slik lov fattes.

Med vennlig hilsen

Rådet for psykisk helse

Tove Gundersen
generalsekretær

Hege Helene Bakke
rådgiver